

Kommunikáció az interneten

Hálózati alapismeretek

Az internetes szolgáltatások és ezek jellemzői:

A WWW (World Wide Web)

WWW (World Wide Web): Az Internet leglátványosabb, és így a legnépszerűbb szolgáltatása. Lehetővé teszi, hogy az Internettel kapcsolatban álló gépek gazdái közzé tegyék a másokkal megosztani kívánt információikat. Közintézmények, cégek, magánemberek mutatják be magukat, reklámoznak, hirdetnek, vagy csak egyszerűen információt közölnek. A WWW ehhez egységes grafikus felületet biztosít. Az egyes oldalak tartalmazhatnak szöveget, képet, animációkat, hangokat. A http protokollt használja vagy a https titkosított protokollt. Nyelve a html nyelv, de ha igazán szép és egyedi honlapot szeretnénk használni akkor célszerű a css stílusleíró nyelvet is használni hozzá. A html nyelvet a böngésző programok teszik számunkra használhatóvá.

Elektronikus levelezés

Levelezőkiszolgálók tartalmazzák az e-mail címmel rendelkező elektronikus postafiókokat, ahová leveleket küldhetünk, illetve a saját postafiókunkba érkező leveleket (és mellékletet) letölthetjük. Funkcióját tekintve megegyezik a hagyományos, postai úton lebonyolított levelezéssel, azonban annál jóval gyorsabb, és több lehetőséget kínál (pl. csatolt fájlok). A levél címzésére az e-mail cím szolgál, pl.: kisfeco@mail.matavnet.hu. A cím első része a felhasználót, a „kukac” utáni rész pedig a szolgáltatót azonosítja. Az elektronikus levelezéssel szinte egyidősek a levelezési listák, amelyek az információk megosztását segítik elő az azonos érdeklődésű, tevékenységű emberek körében.

IRC (Internet Relay Chat): Nem más, mint csevegés az Interneten, ezért főleg fiatalok körében közkedvelt. Különböző csatornákra jelentkezhetünk be, ahol választhatunk magunknak „beszélgetőtársat”. A „csevegés” valós időben zajlik, a képernyőnkön láthatjuk az általunk és a partnerünk által beírt szöveget egyaránt. Ennek speciális esete, amikor valamilyen játékot (pl. sakkot) játszunk a hálózaton keresztül.

FTP (File Transfer Protocol): Fájlok hálózaton történő átvitelét támogató eljárás. Lehetővé teszi programok, dokumentumok, adatok letöltését az Internet-kiszolgálótól a saját gépünkre. Olyan, mint egy hálózaton keresztül történő másolás, ahol a forrás és a cél akár több ezer km-re is lehet egymástól. Vannak kimondottan FTP-zést támogató programok, de megoldható böngészőprogrammal is. Ekkor az Internet címet nem HTTP://, hanem FTP:// bevezetővel kell megadnunk. Ezután – ha van megfelelő azonosítónk és jelszavunk – tallózhatunk a kiszolgáló publikussá tett könyvtárai és fájllai között, majd a kijelölteket le is tölthetjük. Így juthatunk hozzá ingyenes programokhoz, „friss” víruskeresőkhöz, leírásokhoz, hardveregységek illesztőprogramjaihoz. A letöltött fájlok szinte mindig tömörítettek, hiszen a kisebb fájl méret rövidebb letöltési időt eredményez.

Telnet: Olyan hálózati program, amely lehetővé teszi, hogy távoli számítógépek szolgáltatásait igénybe vehessük. A felhasználó bejelentkezés után elindíthat pl. olyan programot a távoli (mondjuk munkahelyi) gépen, amely a saját gépén nem létezik. Persze ehhez a tevékenységhez is megfelelő jogosultságok szükségesek.

Gopher

Szöveges adatszolgáltatási protokoll. Hierarchikus menükben kereshetjük meg a távoli kiszolgálón lévő adatbázisban a szöveges adatokat.

Az internetes szolgáltatások használatának, használatba vételének szabályai:

Példák interneten keresztül igénybe vehető szolgáltatásokra (pl. online kereskedelem):

Online kereskedelem, on-line boltok (eBay, Amazon): otthonról lehet válogatni a termékek között, annak tulajdonságait, árát meg lehet nézni, és meg is lehet rendelni, akár házhozszállítással

Menetrendek: volán (menetrendek.hu), vasút (elvira.hu)

Telefonkönyv

Flash játékok

E-adóbevallás

E-felvételi

A www működése:

- A webhelyet tartalmazó számítógépet az ip címe azonosítja. Ezeket a számokat azonban nehéz megjegyezni, így neveket rendelnek hozzájuk, amelyet a domain név szerver (dns) automatikusan elvégez. pl: iskolánk honlapja 91.82.226.140 = refibekes.hu
- A webszervereken az adatok mappaszerkezetben helyezkednek el. Ezt a mappaszerkezetet a **webszerver** program kezeli, és teszi elérhetővé az interneten. Vannak ingyenes és fizetős szolgáltatók. Általában pár ezer forintért vehetünk saját domain nevet is egy évre.
- A böngészőt használó felhasználó számítógépe a kliens.
- A webhely megtekintéséhez böngészőprogramra van szükségünk. Böngészés közben a webhely tartalma weblapokban (**weboldalakban**) jelenik meg a számítógépünkön.
- A **weblapok** közötti kapcsolatot a hivatkozások (link, hypertext) biztosítják. Ha rákattintunk az egérrel egy linkre, akkor valamely másik weblapra (esetleg az adott lap egy másik részére) jutunk. Ilyenkor az egérmutató megváltozik: egy mutató ujj lesz belőle.
- A böngészőprogramok és a webszerverek is sokfélék lehetnek. A tartalom egységes kezelésére szabályokat alkottak. A W3school oldalon megtalálható az aktuális leírás.
- A **weblapok** leírását a HTML szabvány (HyperText Markup Language) rögzíti. Minden webszerver által kezelt weboldalhoz tartozik egy HTML-kódú állomány, amely leírja, hogy az adott lapon hogyan jelenjenek meg az adatok (szövegek, képek, stb.)